

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

657 40 Brno, Moravské nám. 6
telefon: 542 532 311, fax: 542 532 361
e-mail: podatelna@nssoud.cz

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno

V Brně dne 4. 3. 2016

Navrhovatel: Nejvyšší správní soud

Účastníci řízení: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
Senát Parlamentu České republiky

Návrh podaný podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky na zrušení ustanovení § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Čtyřikrát
Příloha: spis sp. zn. 2 As 278/2015

I. Rekapitulace řízení

[1] V právní věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 278/2015 žalobce I. T. jako stěžovatel zastoupený Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem se sídlem Plzeň, Malá ul. 6, brojí kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 9. 2015, č. j. 30 A 93/2014 – 33. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, kterým bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Kralovice, odboru životního prostředí ze dne 29. 4. 2014, č. j. OŽP/6575/14 mkr, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se stěžovatel neustanovuje mysliveckou stráží pro nesplnění podmínek uvedených v § 12 odst. 3 písm. c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), konkrétně pro nesplnění podmínky bezúhonnosti.

[2] V žalobě stěžovatel namítal mj. to, že dle jeho názoru není ústavně konformní, aby osoba, která spáchala úmyslný trestný čin, navíc za minulého režimu a zcela bagatelního charakteru, byla doživotně distancována z možnosti výkonu funkce myslivecké stráže.

[3] Krajský soud žalobu zamítl, neboť neshledal na postupu správních orgánů žádné pochybení.

[4] Proti tomuto rozsudku brojí stěžovatel včas podanou kasační stížností. Stěžovatel nepopírá, že byl rozsudkem Okresního soudu Plzeň – sever ze dne 29. 7. 1976 odsouzen za úmyslný trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb.). Má však za to, že některá z jednání vymezených v uvedené skutkové podstatě nejsou již dnes bez dalšího trestná. Žalovaný si měl proto vyžádat trestní spis a podle skutkového vymezení spáchaného jednání posoudit, zda je předmětné jednání trestným činem i v současnosti. Stěžovatel setrvává také na své námitce protiústavnosti právní úpravy, která osobu, jež spáchala úmyslný trestný čin, v jeho případě před téměř čtyřiceti lety, doživotně vylučuje z možnosti zastávat funkci myslivecké stráže. Stěžovatel uvádí, že kdyby se místo této funkce ucházel o služební poměr například policisty, pak by podmínku bezúhonnosti splňoval. Stěžovatel upozorňuje rovněž na to, že řádně získal a má v držení zbrojní průkaz a je aktivním myslivcem. V minulosti, za stejné právní úpravy, stěžovatel funkci myslivecké stráže vykonával; až nyní, poté co podal žádost pro další funkční období, začaly správní orgány dovozovat nedostatek jeho bezúhonnosti.

II. Relevantní právní úprava

[5] Dle § 12 odst. 3 zákona o myslivosti platí, že *[m]ysliveckou stráží může být ustanovena fyzická osoba, která a) je starší 21 let, b) má bydliště na území České republiky, c) je bezúhonná, d) má způsobilost k právním úkonům, e) je fyzicky a zdravotně způsobilá pro výkon funkce myslivecké stráže, f) prokázala znalost práv a povinností myslivecké stráže podle tohoto zákona a znalost souvisejících předpisů, g) složila slib tohoto znění: "Slibuji, že jako myslivecká stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při výkonu ochrany myslivosti, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející myslivecké stráží.", h) má platný lovecký lístek a platný zbrojní průkaz a je pojištěna (§ 48), i) vyslovila s ustanovením do funkce písemný souhlas.*

[6] Dle odst. 4 předmětného ustanovení se *[z]a bezúhonného (...) podle tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku myslivosti nebo komu byla pravomocně uložena pokuta podle tohoto zákona.*

pokračování

[7] Dle odstavce pátého stejného ustanovení *[k] posouzení bezúhonnosti osoby požádá orgán státní správy myslivosti o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů. Při posuzování bezúhonnosti se nepřiblíží k zablazení odsouzení podle zvláštního zákona. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.*

[8] V opisu z evidence Rejstříku trestů se uvádějí *všechny údaje o každém odsouzení fyzické osoby nebo o zániku účinků odsouzení právnické osoby, které se opis týká, a všechny údaje o průběhu výkonu trestů a ochranných opatření i o zablazení odsouzení fyzické osoby nebo o zániku účinků odsouzení právnické osoby, včetně údajů o odsouzeních cizozemskými a mezinárodními soudy, na která se hledí jako na odsouzení soudy České republiky. V opise se uvádějí i údaje z evidence podmíněného zastavení trestního stíhání, podmíněného odložení návrhu na potrestání a jiné významné skutečnosti pro trestní řízení, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.* (§ 10 odst. 5 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění účinném pro projednávanou věc). V opisu z evidence Rejstříku trestů se tedy objeví, resp. jsou uvedena i ta odsouzení, která byla již zablazena a která jako taková nejsou uváděna ve výpisu z evidence Rejstříku trestů.

[9] Ústavní pořádek České republiky zaručuje mj. právo na svobodnou volbu povolání, na rovnost v právech a zákaz diskriminace. Listina v článku 26 odst. 1 stanoví, že *[k]aždý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost* (dále též „právo na svobodnou volbu povolání“). V odstavci 2 je uvedeno, že *pouze [z]ákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností*. Nelze rovněž přehlédnout, že činnost myslivecké stráže je také výkonem veřejné funkce (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 As 226/2014 - 29, publ. pod č. 3187/2015 Sb. NSS, a dále viz odst. [13]). Je tedy třeba připomenout i článek 21 odst. 4 Listiny, podle něhož *[o]bčané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím* (dále též „právo na výkon veřejné funkce“).

[10] Listina tedy řadí právo na svobodnou volbu povolání i právo na výkon veřejné funkce mezi základní práva a svobody; je však také stanoveno, že podmínky a omezení výkonu těchto práv mohou být stanoveny zákonem (stejně srov. čl. 4 odst. 2 Listiny). Nutno však připomenout, že i tato omezení musí být v souladu s ústavními předpisy.

[11] Dle čl. 1 Listiny platí, že *[l]idé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné*. Dle čl. 3 odst. 1 dále platí, že *[z]ákladní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení* (podtrženo NSS). Případná zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, přičemž musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena (čl. 4 odst. 3 a 4 Listiny).

III. Důvod pro předložení věci Ústavnímu soudu

[12] Nejvyšší správní soud při předběžném projednání věci nejprve zvážil, zda nelze v daném případě ustanovení § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona o myslivosti, vyložit ústavně konformně tak, aby stěžovatel nebyl zkrácen na svém právu na svobodnou volbu povolání či na výkon veřejné funkce, na právu na rovné zacházení a na právu nebýt diskriminován na základě jiného postavení. Vzhledem k nemožnosti takového výkladu (viz níže) dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustanovení § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona o myslivosti jsou v rozporu s ústavním

pořádkem, konkrétně s čl. 1, čl. 3 odst. 1, čl. 21 odst. 4 a čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“); proto podává ve smyslu § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu návrh na zrušení uvedených ustanovení, která stanoví podmínky bezúhonnosti takovým způsobem, že osoba, která byla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo byla uznána vinnou ze spáchání přestupku na úseku myslivosti nebo jí byla pravomocně uložena pokuta podle zákona o myslivosti, má doživotní a nezvratitelný distanc z možnosti vykonávání funkce myslivecké stráže.

IV. Odůvodnění návrhu

[13] Úprava podmínek pro výkon funkce myslivecké stráže (a dalších veřejných stráží, tj. lesní stráže, stráže ochrany přírody a rybářské stráže) byla do takové podoby, jak se s ní střetáváme dnes, do českého právního řádu vložena zákonem č. 238/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 102/1963 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), s účinností od 1. 1. 2000. Tento zákon přinesl změnu v postavení veřejných stráží, neboť jim přiznal při výkonu jejich funkce postavení veřejného činitele. Doplnil rovněž předpoklady pro výkon těchto funkcí, mj. podmínku bezúhonnosti. Ta však nebyla u jednotlivých veřejných stráží stanovena stejně.

[14] Kritérium, resp. požadavek na splnění bezúhonnosti, jakožto předpokladu pro výkon funkce myslivecké stráže, je třeba chápat jako omezení základního práva na svobodnou volbu povolání a práva na výkon veřejné funkce. Jak již bylo uvedeno, omezení základního práva zákonem je možné, nicméně i takové omezení musí splňovat určité podmínky, tj. musí šetřit podstatu a smysl základního práva, nesmí směřovat k jinému než stanovenému účelu a také nesmí být diskriminační.

[15] Nejvyšší správní soud poukazuje na judikaturu Ústavního soudu, například na nález ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02. V tomto nálezu bylo mj. uvedeno: „*Čl. 1 Ústavy (...) Českou republiku výslovně označuje jako demokratický právní stát založený na účte k právům a svobodám člověka a občana. Úcta k právům a svobodám jedince je nepochybně také právě jedním z oněch principů právního státu, jak má na mysli Preambule Ústavy, z něhož lze dovodit jedno ze základních pravidel fungování státní moci, kterým je zásada proporcionality (přiměřenosti) a zákaz zneužití práva, jak ostatně dovedl v řadě nálezu Ústavní soud. Tato zásada vychází z premisy, že k zásahu do základních práv či svobod, i když to jejich ústavní úprava nepředpokládá, může dojít v případě jejich vzájemné kolize nebo v případě kolize s jinou ústavně chráněnou hodnotou, jež nemá povahu základního práva a svobody / veřejný statek/ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 9. 10. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96; publ. in Ústavní soud České republiky, Sběrka nálezu a usnesení, C. H. Beck, sv. 6, č. 99). Vždy však je v těchto případech třeba posuzovat účel (cíl) takového zásahu ve vztahu k použitým prostředkům, přičemž měřítkem pro toto posouzení je již zmíněná zásada proporcionality (přiměřenosti v širším smyslu), jež může být také nazývána zákazem nadměrnosti zásahů do práv a svobod. Tato obecná zásada zahrnuje tři principy, respektive kritéria posuzování přípustnosti zásahu. První z nich je princip způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná o princip potřebnosti, dle něhož je povoleno použít pouze nejšetnějšího - ve vztahu k dočleným základním právům a svobodám - z více možných prostředků. Třetím principem je princip přiměřenosti (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými*

pokračování

negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 13. 5. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 25/97; publ. in Ústavní soud České republiky, Sbírka náleží a usnesení, C.H. Beck, sv. 11, č. 53). V tomto bodě se vychází ze zvažování empirických, systémových, kontextových i hodnotových argumentů (viz náleží Ústavního soudu ze dne 9. 10. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96; publ. jak uvedeno shora; dle tohoto náleží empirickým argumentem lze chápat faktickou závažnost jevu, jenž je spojen s ochranou určitého základního práva; systémový argument znamená zvažování smyslu a zařazení dotčeného základního práva či svobody v systému základních práv a svobod. Kontextovým argumentem lze rozumět další negativní dopady omezení jednoho základního práva v důsledku upřednostnění jiného; hodnotový argument představuje zvažování pozitiv v kolizi stojících základních práv vzhledem k akceptované hierarchii hodnot).“

[16] Legálnost a legitimitu požadavku bezúhonnosti jako zákonné podmínky omezující získání funkce myslivecké stráže je nutno posuzovat s ohledem na účel takového zásahu ve vztahu k použitým prostředkům, přičemž měřítkem pro toto posouzení musí být uvedená zásada proporcionality.

[17] V souladu s výše uvedenými závěry Nejvyšší správní soud zkoumal, zda lze podmínku bezúhonnosti, jak je vymezena v zákoně o myslivosti, současně považovat za legitimní zásah do ústavně zaručených práv a svobod, a dospěl k závěru, že nikoli.

[18] Účel uvedené úpravy není v důvodové zprávě k zákonu o myslivosti uveden. Lze ale s určitou mírou pravděpodobnosti dovodit, že jím je požadavek určité morální nezávadnosti osoby vykonávající funkci myslivecké stráže (veřejný činitel).

[19] První podmínkou testu proporcionality, jak jej vymezil Ústavní soud, je posouzení, zda je požadavek bezúhonnosti způsobilý dosáhnout zamýšleného účelu. Nejvyšší správní soud se domnívá, že ano, tudíž že osoba, která nebyla nikdy odsouzena za úmyslný trestný čin nebo za přestupek na úseku myslivosti, resp. jí nebyla podle zákona o myslivosti nikdy uložena pokuta, je s to dostat požadavku určité morální nezávadnosti s vyšší mírou pravděpodobnosti než ten, kdo takto odsouzen či postižen byl.

[20] Dále je však třeba posoudit, zda je zvolený prostředek co možná nejšetrnější ve vztahu k dotčeným základním právům a zda je proporcionální v užším smyslu. V tomto případě je Nejvyšší správní soud toho názoru, že není.

[21] Vymezení bezúhonnosti, jak je podáno zákonem o myslivosti, je totiž velice široké, a to jak co do šíře trestných činů nebo přestupků, které mají na bezúhonnost vliv, tak co do možného počtu dotčených osob, s ohledem na to, že se jedná o důsledek nezvratný. Nejvyšší správní soud nijak nesnižuje význam funkce myslivecké stráže a trvání zákonodárce na její bezúhonnosti, avšak domnívá se, že tak široké omezení výkonu této funkce je neproporcionální. Přestože nepochybně existuje obecný zájem na tom, aby funkci myslivecké stráže vykonávaly osoby bezúhonné, tedy osoby netrestané zejména za úmyslné trestné činy, je třeba podmínky bezúhonnosti vymezit přiměřeně s přihlédnutím k reálným společenským podmínkám této funkce a k tomu, aby zákonné vymezení nebylo zbytečně omezující nebo diskriminující. Těmto obecným požadavkům však ustanovení § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona o myslivosti neodpovídají, protože v důsledcích znamenají, že spáchání jakéhokoli i méně závažného úmyslného trestného činu v mládí (např. výtržnictví) znemožňuje ustanovení mysliveckou stráží i po mnoha letech, kdy je jinak zmíněné odsouzení již zahlazeno a na kdysi odsouzeného se hledí, jako by nebyl trestán. Stejně platí pro spáchání přestupku na úseku myslivosti dle § 35 a § 46 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, nebo uložení jakékoli pokuty dle § 63 zákona o myslivosti, a to kdykoli v minulosti.

[22] Zvolený prostředek bychom mohli označit za nejšetrnější k základním právům pouze v situaci, byl-li by upraven tak, aby byla přesně specifikována konkrétní trestná činnost (u níž by navíc byla zřejmě patrná souvislost s omezenou činností), jejíž spáchání v minulosti (pokud nedošlo k zahlazení odsouzení) by bylo důvodem omezení tohoto základního práva, nebo aby byly stanoveny další podmínky, za jejichž splnění by i osoba, která byla odsouzena za úmyslný trestný čin, přestupek, nebo jí byla uložena pokuta podle mysliveckého zákona, mohla být považována za bezúhonnou (například po uplynutí předepsané přiměřené doby). Nejvyšší správní soud upozorňuje, že tak zákonodárce učinil např. v § 35 odst. 2 *in fine* zákona o myslivosti, pokud se jedná o splnění podmínky bezúhonnosti pro jmenování do funkce mysliveckého hospodáře (*[k] uloženým sankcím za přestupky na úseku myslivosti a k pokutám za přestupky uložené podle tohoto zákona se nepřiblíží, pokud od právní moci rozhodnutí o jejich uložení uplynuly 2 roky.*). Navíc má Nejvyšší správní soud za to, že ne všechny přestupky na úseku myslivosti, resp. jednání postihovaná sankcí podle zákona o myslivosti, jsou takového charakteru, že by musela znamenat (doživotní) distanc z výkonu funkce myslivecké stráže; příkladmo lze uvést přestupek spočívající v umožnění volného pobíhání domácího zvířete po honitbě mimo svůj vliv (§ 10 odst. 1 zákona o myslivosti ve spojení s § 46 zákona o přestupcích).

[23] Nejvyšší správní soud tak k otázce proporcionality omezení základního práva dle čl. 26 odst. 1 i dle čl. 21 odst. 4 Listiny uzavírá, že prostředky zvolené k naplnění shora uvedeného účelu jsou příliš široké a příliš zasahují do základních práv, aniž by k tomu byl racionální důvod. Zvolené omezení dopadá na nadbytečně velký okruh osob. Uvedené negativum tedy dle názoru zdejšího soudu v celkovém součtu přesahuje pozitiva tkvící v ochraně veřejného zájmu.

[24] Nejvyšší správní soud poukazuje i na další důvody, proč má uvedenou právní úpravu za neproporcionální. Již dříve veřejný ochránce práv vyslovil ve svém vyjádření k novelizaci zákona o myslivosti ze dne 8. 8. 2013 zásadní připomínku k těmto ustanovením. Veřejný ochránce práv porovnával úpravu myslivecké stráže s ostatními veřejnými strážemi, přičemž dospěl k závěru, že úprava bezúhonnosti v zákoně o myslivosti je zbytečně přísná. Z jeho připomínky lze uvést: „*V případě prokazování bezúhonnosti pro výkon funkce lesní a rybářské stráže a stráže přírody je přitom dokládán výpis, ve kterém již zablazená odsouzení za úmyslné trestné činy nejsou uváděna. Vzniká tak nepoměr mezi výkonem funkce myslivecké stráže a funkce jiných stráží. Dle mého názoru neobstojí argument, že pro výkon funkce myslivecké stráže musí být nastavena kritéria přísnější, neboť myslivecká stráž užívá při své činnosti zbraň. Bezúhonnost osoby je posuzována již v rámci vydávání zbrojního průkazu pro lovecké zbraně opisem z evidence rejstříku trestů. Podrobovat osoby, které chtějí vykonávat funkci myslivecké stráže, opětovnému posuzování bezúhonnosti, považují za neúčelné, a to zejména z toho důvodu, že myslivecká stráž může použít zbraň pouze k realizaci té části svých oprávnění, jež se týkají lovu. Zákon vylučuje, resp. vůbec nepředpokládá, použití zbraně při realizaci jiných oprávnění myslivecké stráže, tedy např. jako donucovacího prostředku. S ohledem na výše uvedené bych považoval za vhodné, aby ustanovení § 12 odst. 4 a 5 zákona o myslivosti bylo upraveno v tom směru, aby u osoby navržené na výkon funkce myslivecké stráže byla bezúhonnost posuzována na základě výpisu z evidence rejstříku trestů, případně aby došlo ke zmírnění kritéria posuzování bezúhonnosti tím, že by se při předložení opisu zohledňovaly také další skutečnosti, podobně jako v ust. § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních, ve znění pozdějších právních předpisů (přesná specifikace trestných činů, za jejichž spáchání může být osoba odsouzena a již nebude považována za bezúhonnou, případně stanovení doby, která musí uplynout od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen, proto, aby osoba byla považována za bezúhonnou); dostupné z www.ochrance.cz.*

[25] Nejvyšší správní soud plně souhlasí s názorem veřejného ochránce práv. Bezúhonnost myslivecké stráže se totiž dle současné právní úpravy posuzuje velice přísně, jak již o tom bylo

pokračování

pojednáno, a kromě toho je navíc u osoby ucházející se o tuto funkci posuzována natřikrát. Podmínkou pro jmenování do funkce myslivecké stráže je totiž mj. také to, že osoba, která ji chce vykonávat, musí mít *platný lovecký lístek a platný zbrojní průkaz* [§ 12 odst. 3, písm. h) zákona o myslivosti]. Dle § 47 odst. 3 písm. d) a § 47 odst. 4 zákona o myslivosti platí, že lovecký lístek lze vydat pouze tomu, kdo je bezúhonný. *Orgán státní správy myslivosti, který vydává lovecké lístky, si k ověření bezúhonnosti podle odstavce 3 písm. d) vyžádá podle zvláštního právního předpisu výpis z evidence Rejstříku trestů. (...) Ke splnění podmínky bezúhonnosti je také třeba předložení čestného prohlášení, jímž fyzická osoba prokáže, že na úseku myslivosti jí nebyla pravomocně uložena sankce za spáchání přestupku podle zákona o přestupcích, ani jí nebyla pravomocně uložena pokuta podle tohoto zákona. K uloženým sankcím za přestupky na úseku myslivosti a k pokutám za přestupky uložené podle tohoto zákona se nepřiblíží, pokud od právní moci rozhodnutí o jejich uložení uplynuly 2 roky (...).* Kromě toho je pak bezúhonnost posuzována také při vydání zbrojního průkazu. Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, má vlastní úpravu bezúhonnosti stanovenou v § 22. Pojem bezúhonnost je chápán širě než u jiných norem správního práva vyžadujících trestní bezúhonnost, a proto je konstruován tak, že k jednotlivým trestným činům, za něž byla odsouzena osoba, která žádá o vydání zbrojního průkazu, se přihlíží i tehdy, jestliže je podle trestních předpisů (§ 106 zák. č. 40/2009 Sb.) odsouzení zahlazeno. Dále jsou pak stanoveny podmínky, kdy může být osoba, která byla pravomocně odsouzena za spáchání trestného činu, považována za bezúhonnou [např. dle § 22 odst. 1 písm. c) bod 2 se za bezúhonného (...) nepovažuje, kdo byl pravomocně odsouzen za trestný čin, neuplynulo-li alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody]. Bezúhonnost se pak následně zkoumá i u podmínek pro výkon funkce myslivecké stráže. Tady je však bezúhonnost nastavena ještě přísněji než v zákoně o zbraních, neboť se vztahuje i na přestupky na úseku myslivosti a pokuty uložené podle zákona o myslivosti a také proto, že je nezvratná; není zde totiž stanovena žádná lhůta, po uplynutí které by mohlo být na takovou osobu nahlíženo opět jako na bezúhonnou.

[26] Nejvyšší správní soud je rovněž názoru, že neobstojí argument, že bezúhonnost musí být nastavena přísně proto, že myslivecká stráž používá při výkonu své funkce zbraň. Nejvyšší správní soud jednak upozorňuje na oprávnění myslivecké stráže (§ 14 zákona o myslivosti), z nichž je evidentní, že myslivecká stráž nemá oprávnění použít zbraň jako donucovacího prostředku vůči jiné osobě [viz např. § 14 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti], a jednak na to, že skutečnost, jestli je osoba oprávněna používat zbraň, tj. zda splňuje mj. podmínku bezúhonnosti, je posuzována při zkoumání předpokladů pro vydání zbrojního průkazu podle zákona o zbraních. Má-li pak osoba, která se uchází o výkon funkce myslivecké stráže, platný zbrojní průkaz, má Nejvyšší správní soud za to, že byla její bezúhonnost pro použití zbraně, minimálně pokud se jedná o spáchání trestného činu, dostatečně prověřena a není zde racionální důvod ani legitimní cíl, proč by měla být za stejným účelem posuzována opětovně, navíc ještě přísněji. Vhodné by se jevílo toliko vyžádat si výpis z rejstříku trestů novějšího data, pro zjištění, zda podmínky bezúhonnosti trvají.

[27] Pouze okrajově Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel by skutečně splňoval podmínku bezúhonnosti pro výkon funkce příslušníka bezpečnostních sborů, tj. například policisty [viz § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů]. Již z povahy věci je zřejmé, že i u této funkce je zvýšený důraz na morální profil osob, které ji vykonávají, tedy rovněž na jejich bezúhonnost, neboť také tato funkce je spojena s používáním zbraně, a to dokonce jako donucovacího prostředku vůči jiným osobám (srov. § 51 zákona č. 273/2008, o policii České republiky). Nejvyšší správní soud i z tohoto důvodu neshledává žádné opodstatnění v požadavku „absolutní“ bezúhonnosti pro výkon funkce myslivecké stráže.

[28] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustanovení upravující podmínky bezúhonnosti pro výkon funkce myslivecké stráže ve smyslu § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona o myslivosti, jsou nastavena v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, neboť neodůvodněně znevýhodňují osoby splňující všechna kritéria stanovená v § 12 odst. 3 zákona o myslivosti, které byly shledány bezúhonnými pro získání zbrojního průkazu i loveckého lístku, avšak kdykoli v minulosti se dopustily úmyslného trestného činu nebo přestupku na úseku myslivosti nebo jim byla uložena pokuta podle zákona o myslivosti. Jedná se tudíž o porušení čl. 26 odst. 1 a čl. 21 odst. 4 Listiny ve spojení s čl. 3 odst. 1 Listiny.

V. Návrh Nejvyššího správního soudu

[29] Nejvyšší správní soud proto podává návrh, aby Ústavní soud nálezem rozhodl, že ustanovení § 12 odst. 4 a odst. 5 zákona o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje.

[30] Jako účastník řízení souhlasíme s upuštěním od ústního jednání před Ústavním soudem v této věci.

V Brně dne 4. března 2016

JUDr. Miluše Došková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Smetanová